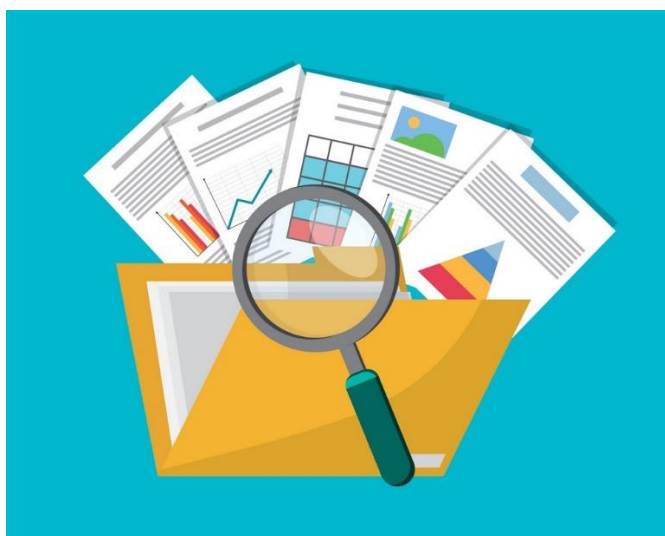

Департамент освіти Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району Полтавської області
Кременчуцький ліцей №30 «Олімп» імені Н.М. Шевченко
Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області

Методичний посібник

Методи та інструменти формування оцінювання в рамках реалізації компетентнісного підходу до навчання на уроках хімії в контексті положень Нової української школи

Радченко Тетяна Василівна,
заступник директора з
навчально-виховної роботи,
вчитель хімії
Кременчуцького ліцею №30 «Олімп»
імені Н.М. Шевченко
Кременчуцької міської ради
Кременчуцького району
Полтавської області

Кременчук 2022

Т. В. Радченко

Методи та інструменти формувального оцінювання в рамках реалізації компетентнісного підходу до навчання на уроках хімії в контексті положень Нової української школи / Т. В. Радченко. Кременчук: 2022. – 19 с.

Анотація. У даному методичному посібнику здійснено огляд інформаційних джерел з питань організації процесу оцінювання в умовах реалізації нової моделі освіти відповідно до ціннісних орієнтирів НУШ. Розкрито суть технології формувального оцінювання, наведено практичні рекомендації щодо застосування методик формувального оцінювання.

Змістове наповнення посібника відповідає навчальним програмам, має теоретичне та практичне значення, автор ділиться власним досвідом формування компетенцій учнів шляхом розробки критеріїв для здійснення формувального оцінювання під час організації різних видів навчальної діяльності.

В розробці представлено конкретні рекомендації щодо організації процесу формувального оцінювання, наведено приклади застосування інструментів формувального оцінювання на уроках хімії в закладі загальної середньої освіти, розкрито позитивний вплив даних методик на формування пізнавальної мотивації здобувачів освіти.

Посібник призначений для вчителів хімії, слухачів системи післядипломної освіти, викладачів закладів вищої освіти педагогічного спрямування.

Ключові слова: діагностика навчання, формувальне оцінювання, цілі оцінювання, методи оцінювання, інструменти оцінювання.

Рецензенти:

Сьомик О. Б. – президент міського осередку МАН України; методист з хімії, біології, географії Кременчуцького центру професійного розвитку педагогічних працівників, учитель-методист, заслужений працівник освіти України.

Сакур О. А. – заступник директора Кременчуцької гімназії №28 Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області, учитель біології, учитель-методист.

Карпенко С. І. – заступник директора Кременчуцького ліцею №30 Олімп» імені Н.М. Шевченко Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області, учитель біології, учитель-методист.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1	5
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ І ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	5
1.1. Загальні принципи формувального оцінювання	5
1.2. Об'єкти формувального оцінювання	6
РОЗДІЛ 2	8
ФІКСУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ	8
2.1. Розробка критеріїв оцінювання навчальних дій	8
2.2. Інструменти розвитку навичок самооцінювання	8
2.3. Забезпечення зворотнього зв'язку	9
РОЗДІЛ 3	11
ВИХОВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ ШЛЯХОМ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ	11
ВИСНОВКИ	12
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	13
ДОДАТКИ	14

ВСТУП

Оцінювання навчальних досягнень учнів є невіддільною складовою освітнього процесу. У ході планування уроків і навчальних тем одним з аспектів, який заслуговує на увагу, є питання, як контролювати й забезпечувати прогрес учнів у навчанні, як визначити ступінь прогресу, якого вони досягли, і як оцінити результати учнівських досягнень. [1]

Ціннісні орієнтири НУШ, нові державні стандарти освіти вимагають нових підходів не лише до організації навчального процесу, але й до оцінювання навчальних досягнень учнів [2].

Слід зазначити, що експерти Державної служби якості освіти час інституційного аудиту (нової процедури зовнішнього оцінювання роботи закладів освіти), звертають увагу на те, як саме педагоги оцінюють успіхи учнів та чи застосовують формувальне оцінювання. Тому питання розробки відповідних методик та інструментів, їх впровадження під час навчальних занять з різних предметів наразі набуває актуальності і для викладачів старших класів.

Перед проведенням кожного навчального заняття вчитель обов'язково повинен спланувати, як визначити або оцінити й покращити ефективність та якість своєї роботи і як зафіксувати, проаналізувати, покращити та оцінити роботу й навчальну діяльність учнів [1].

Взагалі, оцінювання виконує цілий ряд функцій в навчальному процесі: *контролюючу, навчальну, діагностико-коригуючу, стимулюючо-мотиваційну, розвивальну, виховну та функцію управління процесом навчання*. Аналіз сучасних поглядів науковців країн ЄС на оцінювання навчальних досягнень учнів свідчить про зміни в теорії і практиці цієї галузі педагогіки у контексті акцентування на особистісноорієнтоване навчання, а саме визнання так званої формувальної функції оцінювання, яка в науково-педагогічній літературі трактується як **формувальне оцінювання**. [3]

Метою даної методичної розробки є спроба привернути увагу до об'єктів, методів та інструментів формувального оцінювання як можливості з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання.

РОЗДІЛ 1

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ І ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1.1. Загальні принципи формувального оцінювання

Формувальне оцінювання – це оцінювання під час навчання і “для навчання” (англ. – “assessment for learning“). “Формувальне” (англ. – “formative“) – тому що, на відміну від підсумкового, має на меті формування (або форматування) навчального процесу з урахуванням навчальних потреб кожного учня задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та ставлень[2].

Під формувальним оцінюванням розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначати потреби учнів та відповідним чином адаптовувати процес навчання [4].

Формувальне оцінювання як “оцінювання для навчання” складається з певних елементів, серед яких насамперед:

- ✓ вироблення зрозумілих учням цілей на певний період навчання;
- ✓ надання й отримання учнями конструктивного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей;
- ✓ коригування вчителем навчального процесу відповідно до результатів і навчального поступу учнів. [2]

Підходи до порівняння традиційного та формувального оцінювання подано в таблиці 1.1[3].

Таблиця 1.1

Порівняння традиційного та формувального оцінювання

<i>Традиційне оцінювання</i>	<i>Формувальне оцінювання</i>
Оцінювання знань з предмета	Оцінювання самостійності, співробітництва
Оцінювання кінцевого результату	Оцінювання учнями
Оцінювання вчителем	Самооцінювання
Отримання звіту про результати навчання учнів, їх ранжування	Отримання більш повної картини навчання кожного учня зокрема, його поступу у досягненні цілей

Основним завданням формувального оцінювання є процес формування навчальних цілей. Через аналіз способів роботи та джерел помилок учні

самостійно чи разом з учителем визначають мету навчальної діяльності. Або вчитель сам поставить вмотивовані цілі перед учнями, керуючись власними спостереженнями.

Формувальне оцінювання рекомендується здійснювати в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем. Оцінювальну діяльність, зазвичай, розпочинають із самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершують оцінюванням результату учителем.[1]

1.2.Об'єкти формувального оцінювання

Об'єктами формувального оцінювання можуть бути як **процес навчання** учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і **результат** їх навчальної діяльності на певному етапі навчання[1].

Для співвіднесення навчальних дій учня/учениці з етапами досягнення результату рекомендується використовувати «Орієнтовну рамку оцінювання» [1], відповідно до якої процес досягнення результату навчання проходить через такі рівні реалізації навчальної діяльності (Див. Табл. 2.2):

Таблиця 2.2

Рамка оцінювання навчальних дій

Рівень реалізації навчальної діяльності	Тип навчальної ситуації	Конкретизований очікуваний результат	Приклад завдання
Розпізнавання об'єкта вивчення	Знайомство з ознаками об'єкта вивчення	Обирає формули оксидів із списку хімічних формул.	Назви/підкресли формули оксидів. $SO_2, HNO_3, BaO, NaCl, H_2S$
Репродуктивний	Виконання навчальних дій у типових навчальних ситуаціях	Відокремлює формули основних і кислотних оксидів.	Випиши окремо формули кислотних і основних оксидів. $SO_2, // BaO$
Продуктивний	Виконання навчальних дій в аналогічних типовим навчальних ситуаціях	Записує формули гідроксидів, які відповідають обраним оксидам.	Запиши формули гідроксидів, які відповідають поданим оксидам. $S^{+4}O_2 \rightarrow H_2S^{+4}O_3$ $Ba^{+2}O \rightarrow Ba^{+2}(OH)_2$
Продуктивно-творчий	Виконання навчальних дій у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях	Записує рівняння хімічних реакцій взаємодії кислотних і основних оксидів з водою.	Запиши рівняння реакції утворення гідроксидів, які відповідають поданим оксидам. $S^{+4}O_2 + H_2O \rightarrow H_2S^{+4}O_3$ $Ba^{+2}O + H_2O \rightarrow Ba^{+2}(OH)_2$

Щоб оцінювання стало формувальним, система прийомів, які вчитель застосовує під час навчання, має ґрунтуватися на певних ціннісних орієнтирах. Зокрема, для успішного застосування формувального оцінювання навчальний процес має бути організований у такий спосіб, аби спонукати кожного учня бути активним його учасником, а не пасивним “отримувачем” знань і оцінок. Має бути створена така атмосфера навчання, за якої учні не бояться “йти на ризик” – ставити запитання, робити помилки й показувати, чого вони ще не вміють або не знають.[2]

РОЗДІЛ 2

ФІКСУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Розробка критеріїв оцінювання навчальних дій

Процес формування компетенцій учнів не може бути повноцінним без продуманої системи засобів їх вимірювання і оцінювання.

В рамках реалізації компетентнісного підходу до навчання, значення слова “оцінювання” не обмежується виставленням оцінки. Це – послідовна змістовна взаємодія між учнем, учителем і батьками щодо навчальних досягнень учня на підставі всім зрозумілих цілей і критеріїв[2].

З метою реалізації поставлених педагогічних задач під час здійснення процесу навчання учневі надається можливість самостійного вибору: рівня складності завдання, способу його виконання тощо. Ситуація вибору під час уроку моделюється і будується вчителем, але необхідно ясно і наочно представити учням цілі і кінцеві результати уроку, система оцінювання та критерії повинні бути зрозумілі і оговорені.

Пропонується представити учням шаблон з критеріями оцінювання у вигляді матриці, в якій описані варіанти виконання кожного запропонованого завдання, засоби їх вимірювання та оцінювання (Додаток 1).

Спочатку вчитель може надати визначені критерії оцінювання, які використовуватимуться учнями. Але дітей більше зацікавлюватиме і мотивуватиме, якщо їх залучатимуть до розробки критеріїв оцінювання. Це також заохотить їхні самостійність та саморегуляцію. Допомога в розробці критеріїв оцінювання розвиває оцінювальну грамотність учнів та сприяє спільному розумінню завдань та стандартів оцінювання [5].

2.2. Інструменти розвитку навичок самооцінювання

“Школи мають навчати дітей ставити запитання і думати про себе”, — так вважає доктор Тоні Вагнер (Гарвард, США). Думати про себе означає усвідомлювати себе. Розуміти свої справжні потреби, емоції, свої досягнення і обмеження, сильні сторони і зони зростання. Ставити власні цілі та мати власну думку. Вміти досліджувати себе й результати своєї діяльності. [6]

Відповідно до технології формувального оцінювання, учень на рівні із вчителем залучається до процесу оцінювання власних навчальних умінь. Для цього практичні завдання мають містити інструменти оцінювання – таблиці із критеріями (Додатки 2, 3). Також важливо, щоб учень розумів, що конкретно він перевіряє у продукті своєї діяльності.

Сформованість в учня вміння самостійно здійснювати навчальну діяльність характеризується наявністю висновку про її результативність. Учень з недостатнім розвитком аналізованого вміння може сказати про успіх (невдачу) своєї діяльності лише на основі вербального або бального

оцінювання вчителем. Натомість за сформованості цього вміння вихованець об'єктивно, обґрунтовано, розгорнуто оцінює роботу, зіставляє власний спосіб і форму виконання з підходами інших учнів класу, висловлює власне оцінне судження.[7]

Самооцінювання працює за схемою, коли дитина встановлює:

- 1) бажаний результат в навчанні;
- 2) її теперішній стан стосовно цих очікувань;
- 3) план для досягнення кінцевої мети.

До самооцінювання учнів залучають різними способами. З урахуванням віку, завдання, часу, який є в учителя, навички самооцінювання можна розвивати шляхом використання наступних методик:

- ✓ заповнення формуляра із запитаннями (Додаток 4);
- ✓ присвоєння емотикону (піктограма, що зображає емоцію);
- ✓ усна мотивувальна промова (письмово, схематично або усно учень описує етапи своєї діяльності, проблеми, що виникли, способи їх розв'язання);
- ✓ заповнення відображувального журналу (у ньому учні фіксують свої досягнення, пропозиції щодо покращення своєї роботи і цілі; можна запропонувати однокласникам залишати відгуки в таких журналах; учитель також може залишати свої нотатки та коментарі.);
- ✓ самооцінювання у груповій роботі (учень коментує свій внесок у роботу в команді та спільну роботу над результатами діяльності, заохочення до спільного обговорення у групі чи класі).[5]

2.3. Забезпечення зворотнього зв'язку

У документі Європейської комісії «Покращення компетентностей для XXI століття: порядок денний для європейської співпраці з питань шкіл» наголошується, що важливою характеристикою формувального оцінювання є те, що воно забезпечує вчителям **зворотний зв'язок**, дає їм можливість урахувувати учнівські потреби та сприяти учням досягати прогресу в навчанні.[8]

Отже, забезпечення якісного зворотнього зв'язку від учнів до вчителя дає можливість зрозуміти, наскільки вдалою була співпраця під час навчального заняття. Це той інструмент, що формує уявлення про перебіг процесу навчання, інформує вчителя про досягнення та проблеми здобувачів освіти, дозволяючи визначити рівень досягнення мети і вирішення навчальних завдань. [9]

Якісний зворотний зв'язок, на відміну від виставлення оцінки (кількісний зворотний зв'язок), передбачає висловлення спостережень за навчальною діяльністю, встановлення емоційного зв'язку з дитиною та опис складних процесів. Тобто, вчитель допомагає учню зрозуміти, що він робив правильно, а де припустився помилок і як їх можна виправити. [9]

З метою організації ефективного зворотнього зв'язку можна використовувати наступні інструменти (Додаток 5):

- 1) сигнальні картки;
- 2) сигнальні жести;
- 3) онлайн-ресурси для здійснення формульованого оцінювання учнів;
- 3) онлайн-тестування (Форми Google, Online Test Pad та інші).

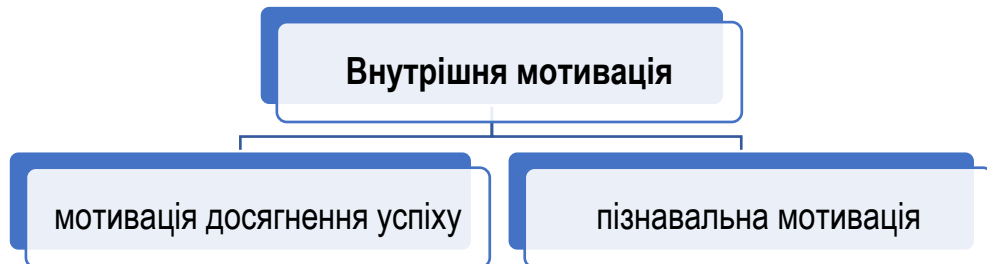
Зворотній зв'язок повинен проходити в атмосфері взаємоповаги і доброзичливості, надавати час для того, щоб учні виправили помилки або змінили напрямок мислення.

За результатами отриманих відповідей учитель приймає рішення про повторне вивчення, закріплення теми або продовження вивчення тем за програмою.

РОЗДІЛ 3

ВИХОВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ ШЛЯХОМ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Внутрішня мотивація поділяється на мотивацію досягнення успіху та пізнавальну мотивацію:

Зупинимося детальніше на тому, які існують практичні методи розвитку внутрішньої мотивації в учнів старших класів.

Якщо робити акцент на мотивації досягнення успіху, то в основі мотивації має бути візуальна складова: індикатор, графік, оцінка, коментар та ін. За допомогою певного індикатора учень може простежувати свої кроки та розуміти, наскільки він наблизився до своєї цілі. [10]

Методики формувального оцінювання сприяють формуванню і пізнавальній мотивації, адже, на відміну від класичного, цей вид оцінювання не повідомляє про результат певної роботи, а націлений саме на її процес. Тобто за допомогою формувального оцінювання вчитель може "супроводжувати" учня на шляху до його цілі, за потреби коригувати процес навчання, давати поради у вигляді розгорнутих коментарів. Таким чином, учень досягає своєї цілі, усвідомлюючи обсяг виконаної роботи та труднощі, що вдалося подолати, розуміючи, які знання та навички він здобув у процесі. Ефективним для такого виду мотивації буде створення учнівського портфоліо, в якому старшокласник записуватиме, які пункти плану до кожного завдання він виконав, над чим ще потрібно попрацювати, що в нього вдається, а з чим потрібно звернутися по допомогу. [10]

Підсумовуючи, варто сказати про те, що мотивація – це робота обох сторін, тобто старшокласник також має докладати зусиль, щоб зацікавитися предметом. [10]

ВИСНОВКИ

Діагностика навчання – обов'язковий компонент освітнього процесу, який спрямований на визначення рівня досягнень поставлених цілей та включає контроль, перевірку, облік, оцінювання, накопичення статистичних даних та їх аналіз, рефлексію, виявлення динаміки освітніх змін і особистісного поступу учня, перевизначення цілей, уточнення освітніх програм, коректування процесу навчання, прогнозування подальших змін та розвитку освітнього процесу.[3]

Дослідження показують, що постійне оцінювання дає дані про те, як учень отримує знання, тому виходячи з них вчитель та учні можуть планувати та здійснювати ті чи інші дії. Саме дії вчителя та учня роблять таку оцінку «формуальною». Відомо, що в тому випадку, коли учні та вчитель однаково розуміють цілі та очікувані результати навчання, процес навчання стає більш ефективним. Учні мають розуміти, яких результатів навчання слід досягнути, і у будь-який час встановити, на якому етапі досягнення своїх цілей вони знаходяться, оцінити точність виконаних дій та операцій, скоригувати, за необхідності, та зрозуміти, коли очікуваного результату досягнуто. [3]

Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання можна представити у вигляді такої послідовності дій:

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
2. Ознайомлення учнів із критеріями оцінювання.
3. Забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання.
4. Створення ефективного зворотного зв'язку.
5. Забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія).
6. Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

У даному методичному посібнику розкрито суть формувального оцінювання, здійснено огляд інтернет-ресурсів з питань організації процесу оцінювання, наведені практичні рекомендації щодо застосування технології формувального оцінювання на уроках хімії в закладі загальної середньої освіти.

Посібник призначений для вчителів хімії, слухачів системи післядипломної освіти, викладачів закладів вищої освіти педагогічного спрямування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти. *Наказ МОН № 813 від 13.07.2021 року*. Osvita.ua/Середня освіта: веб-сайт. [URL:https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83038/](https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83038/) (Дата звернення: 15.10.2021)
2. Що таке формувальне оцінювання, чому воно потрібне учням і які основні виклики. Стаття. *Нова Українська школа* : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua/view/shho-take-formuvalne-otsinyuvannya-chomu-vono-potribne-uchnyam-i-yaki-osnovni-vyklyky/> (Дата звернення: 18.10.2021)
3. Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П. Формувальне оцінювання: від теорії до практики. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2013. № 6. С. 45-57.
4. Локшина О. Інновації в оцінюванні навчальних досягнень учнів у шкільній освіті країн Європейського союзу/Олена Локшина. Порівняльно-педагогічні студії. 2009. № 2. С. 107-113.
5. Навіщо та як учням оцінювати себе. Закордонний досвід. Стаття. *Нова Українська школа* : веб-сайт. URL: <https://nus.org.ua/articles/navishho-ta-yak-uchnyam-otsinyuvaty-sebe-zakordonnyj-dosvid/> (Дата звернення: 28.10.2021)
6. Оцінка і самооцінювання: інструменти контролю чи розвитку?. Стаття. *Освітня платформа “Критичне мислення”* : веб-сайт. URL: <https://www.criticalthinking.expert/usi-materialy/otsinka-i-samootsinyuvannya-instrumenty-kontrolyu-chy-rozvytku/> (Дата звернення: 08.11.2021)
7. Мантула Т.І. Реалізація компетентнісного підходу в процесі навчання: Моделювання уроку з використанням технологій Веб-2.0: Науково-методичний посібник. – Кіровоград: ТОВ «Поліграф-сервіс»,2009.-132с.
8. Improving Competencies for the 21-st Century: an Agenda for European Cooperation on Schools. 2008/
9. Як оцінювати без оцінок: покрокова інструкція сучасного вчителя.Стаття. *Освітня платформа «Освіторія»*: веб-сайт. URL: <https://osvitoria.media/experience/yak-otsinyuvaty-bez-otsinok-pokrokovoinstruktsiya-suchasnogo-vchytelya/> (Дата звернення: 22.11.2021)
10. Куц Д. Мотивація учнів старших класів. *Блог дистанційної школи «Джерело»* : веб-сайт. URL: <https://cdo.org.ua/blog/?do=view&id=236> (Дата звернення: 12.12.2021)

ДОДАТКИ

Додаток 1

Критерії оцінювання діяльності учнів на уроці

Зміст завдання	Вид та спосіб виконання завдання	Критерії оцінювання діяльності учнів на уроці	Максимальна кількість балів	
			за завдання	за вид діяльності
Самостійна робота з текстом, представленим на мультимедійній дошці. <u>Наприклад:</u> Сформулюйте визначення термінів «Молекулярна формула – це...» «Структурна формула – це...» «Електронна формула – це...»	<i>I варіант завдання</i> Запишіть у зошит визначення, використавши слова для довідки	Правильність виконання завдань	1	3 бали
	<i>II варіант завдання</i> Пригадайте і запишіть у зошит визначення терміна.	Повнота відповіді	2	
	Встановіть послідовність слів у довідці та запишіть у зошит цифри, що відповідають встановленій вами послідовності.	Правильність виконання завдань	3	
Самостійне розв’язування розрахункової задачі.	<i>I варіант завдання</i> Молекула органічної сполуки вдвічі легша за молекулу кисню. Визначте, скільки атомів Карбону та Гідрогену входить до складу цієї речовини, запишіть її молекулярну формулу.	Повнота відповіді	2	3 бали
	<i>II варіант завдання</i> Масові частки елементів у складі органічної речовини становлять: Карбону – 75%, Гідрогену – 25%. Відносна густина речовини за гелієм – 4. Запишіть молекулярну формулу сполуки.	Активність (доповнення)	1	
Презентація результатів участі групи учнів в навчальному проєкті		Доступність викладу матеріалу	3	6 балів
		Пізнавальна значущість змісту презентованої інформації	3	

Укладено автором.

Критерії оцінювання навчального проєкту

Слайди презентації				Критерії оцінювання	
№	Зміст	Вимоги	Рекомендації	Вимоги	Бали
1	<i>Тема</i>		Вказати тему проєкту, прізвище та ім'я виконавця	<i>Естетичний аспект.</i> Оформлення узгоджується зі змістом і акцентує увагу на важливих його моментах, текст легко читається, фон добре пасує до кольору тексту та графіки.	1
2	<i>Анотація</i>	Розкрити завдання проєкту.	Вказується мета створення проєкту, стислий огляд нової ідеї.	<i>Актуальність.</i> Доцільність дослідження на сьогоднішній день.	1
3	<i>План роботи над проєктом</i>		Опис процесу реалізації проєкту; терміни здійснення.	<i>Завершеність.</i> Чи містить кожен розділ достатню кількість зібраних матеріалів, необхідних для вирішення проблеми? - Чи не включені зайві матеріали?	1
4	<i>Основна частина</i>	Опис проєкту, де розповідається про діяльність учнів. Перераховуються використані джерела інформації, детально описується, як виконувався кожен пункт плану	Збагачайте вашу презентацію ілюструючими рисунками, схемами, фото та анімацією. Обов'язково надаються посилання на відповідні веб-сайти та їх опис. Перераховуються витрачені матеріали.	<i>Хімічний експеримент.</i> Відеозапис, анімовані малюнки або серія фотографій.	2
5				<i>Інформативність.</i> Чи є інформація достовірною та перевіреною? Чи важлива зібрана інформація для розуміння проблеми?	1
6				<i>Доказовість.</i> Чи наводяться приклади на підтвердження певної позиції?	1
7				<i>Наочність.</i> Чи відображають наочні матеріали специфіку теми? Чи інформативні вони?	2
8				<i>Академічна доброчесність.</i> Чи є у кожного матеріалу назва або підпис?	1
9				<i>Гіперпосилання.</i> Усі працюють.	1
10	<i>Висновок</i>		Переваги та недоліки об'єкту досліджень.	<i>Чого і як ви навчилися? Що можна було б зробити інакше? Яких умінь і навичок вони набули? Що вдалося найкраще?</i>	1
					12

Укладено автором.

Формуляр із запитаннями для самооцінювання

Як ви вважаєте, це справедлива оцінка вашої роботи?

Що вам вдалося найкраще оцінити?

Що ви оцінили не так успішно?

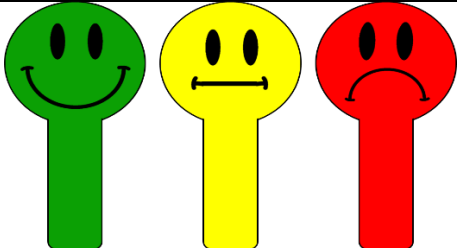
Що вам було найважчим?

Що було найважливішим, що ви дізналися, виконуючи це завдання з самооцінювання?

Якби у вас було більше часу для виконання завдання, чи змінили б ви щось? Що б ви змінили і чому?

Укладено автором.

Інструменти для забезпечення зворотнього зв'язку

№	Назва	Методика використання	Застосування на уроках
1)	Сигнальні картки (так, не знаю, ні)		Під час опрацювання нового матеріалу, перевірки виконання вправ, відповіді на запитання, наприклад: <ul style="list-style-type: none"> • Метал чи неметал? • Кислотний чи основний?
2)	Сигнали рукою Попередньо потрібно домовитися з учнями про використання сигналів що позначають розуміння або нерозуміння матеріалу	Великий палець руки спрямовано вгору (<i>Я розумію і можу пояснити</i>). Великий палець руки спрямовано в сторону (<i>Я все ще не розумію</i>). Помахи або повороти кисті руки (<i>Я не зовсім упевнений</i>).	Учитель просить учнів показувати сигнали у ході пояснення понять, принципів, процесу тощо. Після ознайомлення із сигналами учитель опитує учнів кожної групи: <ul style="list-style-type: none"> • Що саме Ви не зрозуміли? • У чому відчуваєте невпевненість? • Що ви зрозуміли й можете пояснити?
2)	Тести-жести	Вчитель озвучує тестові запитання, а учні відповідають.	Якщо правильна відповідь А – великий палець вгору; Б – показують на брову; В – беруться за вухо; Г – губа.
3)	Онлайн-ресурси	Edulastic. Зрозумілий у використанні сайт допомагає швидко перевіряти знання учнів. Можна використовувати вже готові тести (завдання англійською мовою) або створити власні, з будь-якими типами запитань.	Потрібно створити клас і додати учнів. На сайті є відео-інструктажі та підказки, аби ваше користування було легким і продуктивним.
		Kahoot! Це ігрова платформа для навчання, яка дозволяє створювати цікаві вікторини для вашого класу.	Можна створити власні тести або вибрати вже готові з бібліотеки ігор. Дозволяє грати в прямому ефірі самостійно або в групах. Після кожного запитання відстежується відсоток правильних відповідей, а в кінці вікторини – загальний рейтинг класу.
		Gimkit. Це швидка вікторина.	Для участі потрібно зайти на сайт, ввести номер тесту

		<p>Дозволяє отримати миттєвий звіт зі статистикою проходження онлайн-тесту.</p>	<p>(номер висвітиться вчителю перед початком вікторини) і записати своє ім'я. За правильні відповіді та швидкість учні отримують гроші, які можуть реалізувати потім на сайті для покращення свого акаунту.</p>
		<p>Formative. Повністю безкоштовний онлайн-ресурс для перевірки знань учнів. Є можливість обирати вид роботи (вікторина, домашня робота, лабораторна робота тощо), тип запитання (один/кілька варіантів відповіді, запитання з картинкою, правда/неправда тощо)</p>	<p>Потрібно сформувати тест, додати ваших учнів за допомогою пошти, або скористатися кодом для виконання завдання, який з'явиться екрані вчителя. Можна створювати власні завдання або завантажувати вже готові PDF або doc файли.</p>

Укладено автором.